

Не менш важливою є і міжнародна присутність українського театру. Вистави гастролують за кордоном, фестивалі запрошують українські трупи, критики відзначають сміливість і самобутність наших митців. Театральні форуми, як-от фестиваль-премія «Гра» [4, с.133], фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини», Шекспірівський фестиваль в Івано-Франківську, «Мельпомена Таврії» — усе це свідчить про живу театральну екосистему.

Безпрецедентний підйом українського театр уже називають «театральним бумом». Однак чи є ця хвиля абсолютно новою? Якщо звернутися до історії, можна помітити, що український театр не вперше переживає подібний сплеск популярності.

Отже, сучасний український театр — це простір парадоксу. У ньому співіснують революція й риверсія. Він користується новими медіа, експериментує з формою, долає табу — і водночас повертається до традиції, до фольклору, до місії культурного опору. В епосі війни, коли зникають межі між мистецтвом і життям, саме театр виявився найадекватнішою формою говорити про те, що болить.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веселовська Г. Театр як жертва війни. Український театр. №1, 2024. С.128-133.
2. Чужина І. Спектакль у бомбосховищі. Український театр. №1, 2024. С.146-151.
3. Шерман Г. «Конотопська відьма» — про нашу інфантильність напередодні вторгнення. №1, 2024. С.7-9.
4. Вибрані відгуки експертів VI фестивалю-премії «ГРА» на вистави театрів Харкова, Києва, Рівного, Львова, Івано-Франківська, Дніпра, Чернівців, Одеси, Хмельницького, Луцька - прем'єри 2023 року. Український театр. №2, 2024. С.132–185.
5. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: К 90 матер. міжнар. наук. конф., 22-23 листопада 2023 р. У 2 ч. Ч. 2 / Під ред. доц. Н. Рябухи та ін. — Харків : ХДАК, 2023. — 268 с.
6. Офіційний сайт Національної спілки театральних діячів України: <https://nstdu.com.ua>.
7. Офіційний сайт театральної премії «ГРА»: <https://theatre-award.com>.

Ірина СТАДНИК,
студентка спеціальності 026 Сценічне мистецтво
факультету мистецтв ТНПУ імені В. Гнатюка,
Тернопіль, Україна
Науковий керівник – Людмила ВАНЮГА,
завідувач кафедри театрального мистецтва
ТНПУ імені В. Гнатюка,
кандидат мистецтвознавства, професор,
заслужений діяч мистецтв України
Тернопіль, Україна

Iryna STADNYK

*student of specialty 026 Performing Arts
of the Faculty of Arts
of the Volodymyr Hnatyuk Ternopil National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor – **Lyudmyla VANYUHA**,
head of the Department of Theater Arts
of the Volodymyr Hnatyuk Ternopil National
Pedagogical University,
candidate of art history, professor,
Honored Artist of Ukraine
Ternopil, Ukraine
ludmyla_vanyuha@ukr.net*

ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ ОЛЕГА МОСІЙЧУКА У КІНО **CREATIVE ACHIEVEMENTS OF OLEG MOSIYCHUK IN CINEMA**

Народний артист України, лауреат Шевченківської премії Олег Мосійчук народився 9 квітня 1960 року в селі Новопавлівське. Коли йому виповнилося 1,5 роки батьки переїхали на Волинь, у містечко Колки. З дитинства Олега Мосійчука оточували творчі люди. Його батько, Петро Мосійчук, був заслуженим працівником культури України, усе життя присвятив театральній сцені. Мати Олега працювала вишивальницею.

Творче середовище неабияк вплинуло на вибір майбутньої професії. Після закінчення 8-го класу Олег Мосійчук вступив до Дніпровського театального училища, яке успішно закінчив у 1979 році. Акторська гра, сцена, глядачі дуже сподобалися Олегу Мосійчуку, тому він вирішив переїхати до столиці та продовжити навчання у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого.

Після закінчення театального університету Олег Мосійчук почав грати на сцені Тернопільського українського музично-драматичного театру імені Т.Г. Шевченка, а згодом – у Рівненському українському музично-драматичному театрі. З 2000-х років Олег Мосійчук розширив сферу своєї діяльності і став головним режисером Чернівецького музично-драматичного театру імені Ольги Кобилянської, а з 2004 року – Тернопільського українського музично-драматичного театру імені Т.Г. Шевченка.

Олег Мосійчук цим зробив великий внесок у розвиток театрів у яких він працював, за що його поважають та цінують багато людей. Але все ж таки в нього є ще одна сторона, яка мало кому відома і яка є дуже цікавою. Це його роботи у кіно.

Серед його ролей є :Сергій Золотаренко — «Вир» (1983), «Далі польоту стріли» (1990); Іван — «День Маргарити», Мельник «Зарниці», Одеська кіностудія; Приходько — «Це було під Рівним», Свердловська кіностудія.

Левко-кулеметник — «Один у полі — воїн», студія «Захід-фільм», Україна (2003), Войтко — (у похилому віці, головна роль) «Брати. Остання сповідь» 2014, Дідусь — «Стрімголов» 2017.

Дебютом Олега Мосійчука в кіно стала роль Сергія Золотаренка у фільмі «Вир» (1983), екранізації роману Григорія Тютюнника. Ця робота стала важливим кроком у його акторській кар'єрі, відкривши нові горизонти в кінематографі.

У 2003 році Олег Мосійчук виступив як режисер та виконавець головної ролі у фільмі «Один у полі воїн», створеному на студії «Захід-фільм». Цей проєкт став його дебютом у кінорежисурі та отримав схвальні відгуки за глибоке розкриття героїко-романтичної тематики.

Олег Мосійчук здобув визнання не лише як талановитий актор, але й як режисер, здатний глибоко розкривати національну ідентичність через мистецтво. Його вистави та фільми неодноразово представлялися на всеукраїнських та міжнародних фестивалях у США, Словаччині, Польщі та Румунії.

Режисер Олег Мельничук, який працював з Мосійчуком на зйомках фільму «Чорний ворон», відзначав його професіоналізм та глибоке розуміння ролі. Він згадував, що Мосійчук, який грав батька Ворона, ще з часів Чернівецького театру залишив по собі яскраве враження як актор.

Фільм «Один у полі — воїн» (2003) став знаковим у кар'єрі Олега Мосійчука, оскільки він не тільки зіграв головну роль Левка-кулеметника, але й виступив режисером. Це рідкісний випадок, коли актор такого рівня береться за режисуру власного фільму.

Фільм створений на студії «Захід-фільм» та глибоко розкриває героїко-романтичну тематику. Це перегукується з його театральною діяльністю, де часто ставляться вистави на історичні та патріотичні сюжети.

Режисерський дебют у кіно для Олега Мосійчука був успішним і отримав схвальні відгуки, що підтверджує його багатогранний талант і вміння працювати не тільки перед камерою, а й за нею.

Зовсім нещодавно Олег Мосійчук зіграв роль батька Олекси Довбуша у фільмі «Довбуш» (2023) режисера Олеся Саніна.

Його персонаж є символом родинного коріння та морального орієнтира для головного героя, що додає глибини історії про боротьбу за свободу.

Фільм «Довбуш» отримав визнання як в Україні, так і за її межами. Він здобув Гран-прі на українському міжнародному кінофестивалі «ПТАХ» у Великій Британії. Також стрічка стала лауреатом Національної премії України імені Тараса Шевченка у номінації «Кіномистецтво».

Крім того, «Довбуш» став найкасовішим українським фільмом 2023 року, зібравши понад 50 мільйонів гривень у прокаті.

Олег Мосійчук є лауреатом численних премій, серед яких:

Премія Національної спілки театральних діячів України ім. Миколи Садовського (1997). Літературно-мистецька премія імені Сидора Воробкевича (2002). Державна премія за видатні досягнення у галузі культури, літератури та мистецтва імені Леся Курбаса (2013). Звання «Народний артист України» (2009).

Підсумовуючи вище сказане хочеться нагадати кожному, що Олег Петрович Мосійчук не лише хороший актор та режисер театру, а й має величезні здобутки у кіно. Від дебютної ролі в «Вирі» до знакових робіт у «Братах. Остання сповідь» та блокбастері «Довбуш», він демонстрував надзвичайну глибину та майстерність втілення різнопланових образів. Його режисерський дебют у фільмі «Один у полі — воїн» також засвідчив його здатність не лише грати, а й творити цілі кінематографічні світи.

Численні нагороди, серед яких «Народний артист України» та Державна премія імені Леся Курбаса, є яскравим підтвердженням його видатних досягнень у культурі. Олег Мосійчук — це приклад того, як талант, наполеглива праця та безмежна відданість мистецтву можуть зробити значний внесок у формування національної ідентичності та культурного простору України. Він є живим свідченням того, що українське мистецтво має глибоке коріння та потужний потенціал для міжнародного визнання.

Святослав ТОПОРІВСЬКИЙ,
студент спеціальності 026 Сценічне мистецтво
факультету мистецтв ТНПУ імені В. Гнатюка
Тернопіль, Україна
detesel20@gmail.com

Науковий керівник – Людмила ВАНЮГА,
завідувач кафедри театрального мистецтва
ТНПУ імені В. Гнатюка,
кандидат мистецтвознавства, професор,
заслужений діяч мистецтв України
Тернопіль, Україна
ludmyla_vanyuha@ukr.net

Svyatoslav TOPORIVSKY,
student of specialty 026 Performing Arts
of the Faculty of Arts of the Volodymyr Hnatyuk
Ternopil National Pedagogical University
Ternopil, Ukraine
detesel20@gmail.com
Scientific supervisor – Lyudmyla VANYUHA,
head of the Department of Theater Arts
of the Volodymyr Hnatyuk Ternopil National
Pedagogical University,
candidate of art history, professor,
Honored Artist of Ukraine
Ternopil, Ukraine
ludmyla_vanyuha@ukr.net

СТЕНЛІ КУБРИК – РЕВОЛЮЦІОНЕР У СВІТІ КІНОМИСТЕЦТВА **STANLEY KUBRYK – A REVOLUTIONARY IN THE WORLD OF FILM**

«Стенлі Кубрик, безсумнівно, філософ. І, мабуть, більшою мірою філософ, ніж більшість кінематографістів, тому що йому вдалося зобразити не просто конкретну людину, а людину взагалі.»

Ксенія Перетрухіна

Стенлі Кубрик — режисер і сценарист зі США, якого вважають однією з ключових постатей у розвитку світового кіно.